

17. navadna nedelja A

Vemo, da njim, ki ljubijo Boga, vse pripomore k dobremu. (Rim 8,28)

Prvo berilo

1 Kralji 3,5.7-12

V Gibeónu se je Salomonu ponoči v sanjah prikazal Gospod. Bog je rekel: "Prôsi, kaj naj ti dam!" Salomon je rekel: "Gospod, moj Bog, ti si zdaj postavil za kralja svojega služabnika namesto mojega očeta Davida. Jaz pa sem še deček; ne vem ne kod ne kam. Tvoj služabnik je sredi tvojega ljudstva, ki si ga izvôlil, številnega ljudstva, ki ga zaradi velikosti ni mogoče izmeriti ne prešteti. Daj torej svojemu služabniku poslušno srce, da bo znal vladati tvojemu ljudstvu in razločevati med dobrim in hudim! Kajti kdo bi sicer mogel vladati temu tvojemu mogočnemu ljudstvu?"

Gospodu je bilo všeč, da je Salomon prosil za to. Bog mu je rekel: "Ker si prosil za to in si nisi prosil dolgega življenja, ne bogastva in ne smrti svojih sovražnikov, ampak si prosil zase razumnosti za pravo razsojanje, glej, bom storil po tvoji besedi. Glej, dal ti bom modro in razumno srce, takó da ni bilo tebi enakega pred tabo in ne bo vstal tebi enak za tabo."

Drugo berilo

Rimljanom 8,28-30

Bratje in sestre, vemo, da njim, ki ljubijo Boga, vse pripomore k dobremu; namreč njim, ki so bili poklicani po njegovem načrtu. Kajti tiste, ki jih je že vnaprej poznal, je tudi vnaprej določil, naj bodo upodobljeni po njegovem Sinu, da bi bil ta prvorojenec med mnogimi brati. Tiste, ki jih je vnaprej določil, je tudi poklical; in tiste, ki jih je poklical, je tudi opravičil; tiste pa, ki jih je opravičil, je tudi poveljal.

Tisti čas je rekel Jezus množicam: "Nebeško kraljestvo je podobno zakladu, skriteму na njivi, ki ga je nekdo našel in spet skrnil. Od veselja nad njim je šel in prodal vse, kar je imel, in kupil tisto njivo.

Nebeško kraljestvo je tudi podobno trgovcu, ki išče lepe bisere. Ko najde en sam dragocen biser, gre in proda vse, kar ima, in ga kupi."

V razmislek

V veliko pravljicah ima glavna oseba na razpolago tri želje. Pogosto pa mora tisti, ki izreka želje uporabiti zadnjo za to, da popravi neumnost in kratkovidnost obeh predhodnih želja. Večinoma sta prvi dve želji uporabljene za večanje bogastva, ki povzroči same težave, kar pa se lahko odpravi le s pomočjo tretje želje.

V današnjem prvem berilu daje Bog Salomonu na razpolago eno željo, on pa ga prosi za "poslušno srce". To prošnjo je potrebno razumeti v smislu Stare zaveze zelo široko – srce je osrčje osebe z vsemi mišljenji, hotenji in občutenji. Ko mu Bog da "modro in razumno srce", ga obdari s celotno usmeritvijo za vse življenjske naloge. Kdor se nauči in se vadi v poslušanju Boga, postane moder in zna ravnati z modrimi.

Ali bi bili vendarle bolj modri kot mnoge pravljичne osebe, ali bi posedovali Salomonovo modrost, kot nam je predstavljena v tem odlomku iz Prve knjige kraljev? Kaj bi si zaželeli? Morda zdravje, dolgo življenje, denar, nič skrbi...?

Kakorkoli že imenujemo naše želje, bi imele verjetno vse skupni imenovalc – željo, da bi imelo naše življenje večni smisel in da bi bil ta smisel doumljiv z vsemi našimi čuti in vsem našim bistvom. Vztrajno iščemo zaklad in smisel ter polnimo ordinacije psihologov, terapevtov in svetovalcev. Ves čas iščemo smisel v našem vsakdanjem življenju, tako kot so v Jezusovem času iskalci zakladov preiskali vsako ped zemlje in vsako hišo, da bi našli skriti zaklad. Velik del gospodarstva živi od človeških iskanj, ki bi lahko dale življenju dolgotrajni smisel...

In potem obstajajo trenutki v življenju, ki lahko temeljito spremenijo vse. To so lahko srečanja z ljudmi, doživetja, ideje in izkušnje, ko nam nenadoma postane jasno: "Ja, to je to! Točno to!" Morda je tako ko človek najde zaklad v zemlji ali pa dragocene bisere in reče – to je to! Če se ponudi priložnost za srečo, bo jasnoviden, jasnočuten, moder in razumen človek z veseljem in odločnostjo izkoristil to priložnost, pa naj stane kolikor hoče. "Od veselja..." – to so bistvene besede v evangeliju. Če človeka zajame veliko, neizmerljivo veselje, se dotakne njegove notranjosti in ga v celoti prevzame. Za zaklad bo dal vse, kar ima in kar lahko da. Nobena nagrada se potem ne zdi previsoka. Kot zunanjim opazovalcem se nam morda zdi, da je res "zmešan", t.j. da je vsa njegova dosedanja merila pomešal med sabo. Veselje, ki ga človek doživi s pridobljenim zakladom odtehta vse, kar je zanj žrtvoval.

Odpovedati se vsemu zaradi zaklada zagotovo ni lahka in preprosta odločitev. Odpoved je vedno boleča, vendar nujno potrebna, če nekdo z vsem svojim bitjem želi priti do edinega resničnega temelja življenja. Ampak to ni nujno povezano s samim žrtvovanjem, odpovedovanjem in omejevanjem, ravno nasprotno – če obstaja pogum za takšen korak, lahko srce postane tako široko, lahko in svobodno, da lahko odvrže vse, kar bi ga lahko dlje časa težilo. Takšno izkušnjo lahko doživi le tisti, ki je pripravljen tvegati in je pripravljen prevzeti riziko odpovedovanja...

17. navadna nedelja A

Vemo, da njim, ki ljubijo Boga, vse pripomore k dobremu. (Rim 8,28)

Prvo berilo

1 Kralji 3,5.7-12

V Gibeónu se je Salomonu ponoči v sanjah prikazal Gospod. Bog je rekel: "Prôsi, kaj naj ti dam!" Salomon je rekel: "Gospod, moj Bog, ti si zdaj postavil za kralja svojega služabnika namesto mojega očeta Davida. Jaz pa sem še deček; ne vem ne kod ne kam. Tvoj služabnik je sredi tvojega ljudstva, ki si ga izvôlil, številnega ljudstva, ki ga zaradi velikosti ni mogoče izmeriti ne prešteti. Daj torej svojemu služabniku poslušno srce, da bo znal vladati tvojemu ljudstvu in razločevati med dobrim in hudim! Kajti kdo bi sicer mogel vladati temu tvojemu mogočnemu ljudstvu?"

Gospodu je bilo všeč, da je Salomon prosil za to. Bog mu je rekel: "Ker si prosil za to in si nisi prosil dolgega življenja, ne bogastva in ne smrti svojih sovražnikov, ampak si prosil zase razumnosti za pravo razsojanje, glej, bom storil po tvoji besedi. Glej, dal ti bom modro in razumno srce, takó da ni bilo tebi enakega pred tabo in ne bo vstal tebi enak za tabo."

Drugo berilo

Rimljanom 8,28-30

Bratje in sestre, vemo, da njim, ki ljubijo Boga, vse pripomore k dobremu; namreč njim, ki so bili poklicani po njegovem načrtu. Kajti tiste, ki jih je že vnaprej poznal, je tudi vnaprej določil, naj bodo upodobljeni po njegovem Sinu, da bi bil ta prvorojenec med mnogimi brati. Tiste, ki jih je vnaprej določil, je tudi poklical; in tiste, ki jih je poklical, je tudi opravičil; tiste pa, ki jih je opravičil, je tudi poveličal.

Evangelij

Matej 13,44-52

Tisti čas je rekel Jezus množicam: "Nebeško kraljestvo je podobno zakladu, skriteму na njivi, ki ga je nekdo našel in spet skril. Od veselja nad njim je šel in prodal vse, kar je imel, in kupil tisto njivo.

Nebeško kraljestvo je tudi podobno trgovcu, ki išče lepe bisere. Ko najde en sam dragocen biser, gre in proda vse, kar ima, in ga kupi.

Nadalje je nebeško kraljestvo podobno mreži, ki jo vržejo v morje in zajame ribe vseh vrst. Ko se napolni, jo potegnejo na obrežje, sedejo in odberejo dobre v posodo, slabe pa poméčejo proč. Tako bo ob koncu sveta: prišli bodo angeli in ločili hudobne od pravičnih. Pahnili jih bodo v ognjeno peč. Tam bo jok in škripanje z zobmi.

Ste doumeli vse to?" Rekli so mu: "Smo." Tedaj jim je dejal: "Zato je vsak pismouk, ki je postal učenec nebeškega kraljestva, podoben hišnemu gospodarju, ki prinaša iz svojega zaklada novo in staro."

V razmislek

V veliko pravljicah ima glavna oseba na razpolago tri želje. Pogosto pa mora tisti, ki izreka želje uporabiti zadnjo za to, da popravi neumnost in kratkovidnost obeh predhodnih želja. Večinoma sta prvi dve želji uporabljene za večanje bogastva, ki povzroči same težave, kar pa se lahko odpravi le s pomočjo tretje želje.

V današnjem prvem berilu daje Bog Salomonu na razpolago eno željo, on pa ga prosi za "poslušno srce". To prošnjo je potrebno razumeti v smislu Stare zaveze zelo široko – srce je osrčje osebe z vsemi mišljenji, hotenji in občutenji. Ko mu Bog da "modro in razumno srce", ga obdari s celotno usmeritvijo za vse življenjske naloge. Kdor se nauči in se vadi v poslušanju Boga, postane moder in zna ravnati z modrimi.

Ali bi bili vendarle bolj modri kot mnoge pravljичne osebe, ali bi posedovali Salomonovo modrost, kot nam je predstavljena v tem odlomku iz Prve knjige kraljev? Kaj bi si zaželeli? Morda zdravje, dolgo življenje, denar, nič skrbi...?

Kakorkoli že imenujemo naše želje, bi imele verjetno vse skupni imenovalc – željo, da bi imelo naše življenje večni smisel in da bi bil ta smisel doumljiv z vsemi našimi čuti in vsem našim bistvom. Vztrajno iščemo zaklad in smisel ter polnimo ordinacije psihologov, terapevtov in svetovalcev. Ves čas iščemo smisel v našem vsakdanjem življenju, tako kot so v Jezusovem času iskalci zakladov preiskali vsako ped zemlje in vsako hišo, da bi našli skriti zaklad. Velik del gospodarstva živi od človeških iskanj, ki bi lahko dale življenju dolgotrajni smisel...

In potem obstajajo trenutki v življenju, ki lahko temeljito spremenijo vse. To so lahko srečanja z ljudmi, doživetja, ideje in izkušnje, ko nam nenadoma postane jasno: "Ja, to je to! Točno to!" Morda je tako ko človek najde zaklad v zemlji ali pa dragocene bisere in reče – to je to! Če se ponudi priložnost za srečo, bo jasnoviden, jasnočuten, moder in razumen človek z veseljem in odločnostjo izkoristil to priložnost, pa naj stane kolikor hoče. "Od veselja..." – to so bistvene besede v evangeliju. Če človeka zajame veliko, neizmerljivo veselje, se dotakne njegove notranjosti in ga v celoti prevzame. Za zaklad bo dal vse, kar ima in kar lahko da. Nobena nagrada se potem ne zdi previsoka. Kot zunanjim opazovalcem se nam morda zdi, da je res "zmešan", t.j. da je vsa njegova dosedanja merila pomešal med sabo. Veselje, ki ga človek doživi s pridobljenim zakladom odtehta vse, kar je zanj žrtvoval.

Odpovedati se vsemu zaradi zaklada zagotovo ni lahka in preprosta odločitev. Odpoved je vedno boleča, vendar nujno potrebna, če nekdo z vsem svojim bitjem želi priti do edinega resničnega temelja življenja. Ampak to ni nujno povezano s samim žrtvovanjem, odpovedovanjem in omejevanjem, ravno nasprotno – če obstaja pogum za takšen korak, lahko srce postane tako široko, lahko in svobodno, da lahko odvrže vse, kar bi ga lahko dlje časa težilo. Takšno izkušnjo lahko doživi le tisti, ki je pripravljen tvegati in je pripravljen prevzeti riziko odpovedovanja...